

Презентація на тему:
Український стрій і вишивка

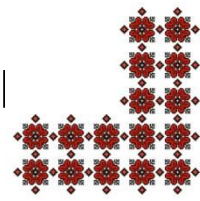
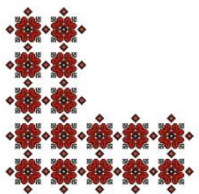

Підготувала
Учениця 8 класу
Вівсяник Христина

Історія виникнення

- Вишивка – один з найбільш поширених видів декоративного мистецтва, в якому орнаментальне та сюжетне зображення на тканині, шкірі, повсті виконується різними ручними або машинними швами. Вишивка виникла з появою шитва на примітивному одязі людини кам'яного віку. Уже в першому тисячолітті до нашої ери вишивка досягла високого художнього рівня в народів Стародавнього Вавілону, Греції, Риму, Китаю, Індії, Ірану. Особливою пишністю відзначалася вишивка Візантії. Вплив її позначився на вишивальному мистецтві країн Середньовіччя Європи і Київської Русі.

- На Україні вишивка відома з давніх часів і набула великого поширення. Впродовж віків удосконалювалась художня система вишивки, в якій гармонійно поєднуються такі фактори, як матеріал, техніка, орнамент, композиційно-коліристичне вирішення. Крім основного призначення – прикрашення одягу та інтер'єрно-обрядових тканин, вишивка може бути і самостійним твором (панно, картина, портрет). Спочатку вишивка виконувалась на матеріалах домашнього виробництва – вовняних, лляних, конопляних, а з кінця ХІХ століття – на тканинах і шкірі фабричного виробництва (перкаль, коленкор, батист, китайка, кумач, муслін, плис, плюш, шовк та ін.). Основним матеріалом для виконання вишивки є нитки домашнього і фабричного виготовлення. Вишивали нитками ручного прядіння – лляними, конопляними, вовняними; згодом почали застосовувати нитки фабричного виробництва – заполоч, біль, кумач, волічку, зсукані вовняні нитки, шнури, шовкові, металеві золоті та срібні нитки, використовували також у вишивці коралі, перли, коштовне каміння, бісер, металеві пластинки, гудзики тощо.

Вишивка що символізує :Світове дерево

- Його ще називають Деревом життя. Цей символ зустрічається у мистецтві тих народів, модель світобудови яких містить три складових: підземне царство, земний світ і небесне царство. Дерево зображає: корінням – минуле, стовбуром – сучасне, кроною – майбутнє. В українській вишивці цей символ можна впізнати не лише у розгалуженому дереві (яке є як симетричним так і асиметричним), а й у колоску, снопі, гілці, навіть виноградній лозі. У ньому водночас закладені всі етапи життя.

Спіраль

Хвилясті лінії, сигми, зигзаги пов'язують із водою. Дослідники давньої символіки відзначають, що малюнок вертикально розташованих паралельних зигзагів позначав дощ, що падає зверху, а горизонтальні зигзагоподібні або прямі лінії могли символізувати небесну вологу. Фігура спіралі також означала плинність часу та циклічний рух сонячного диска. У спіралі наші предки бачили схематичне зображення еволюції Всесвіту, його безкінечності.

- На давніх зразках зустрічався символ так званої трипільської спіралі – у вигляді кола чи півкола що поступово збільшується у діаметрі.

Трикутник

- У давніх віруваннях це символ брами, що веде до вічного життя. Символ єдності трьох світів: земного або явного, підземного або невидимого, небесного або духовного. Це три стихії — вода, вогонь та повітря. Три рівні буття, тривимірність світу, Свята Трійця у пізнішій християнській релігії – про значення числа 3, яке відображає трикутник, нам відомо багато. Символ трикутника здавна асоціюється зі стихією Вогню. Деякі дослідники вважають сучасною варіацією трикутника знак [тризуб](#).

Кривий танець

- Знак, який ще називають безконечником і меандром. Остання назва грецька і походить від місцевої ріки Меандр. Та вченими доведено використання цього символу на території України ще 20 тис. років тому. Він утворює "вічний" безконечний орнамент, який снується, наче нитка долі, але завжди повертається до Першоджерела. Він зображає життєвий шлях і водночас є символом вічного буття.
- Називаючи такий орнамент кривим танком, його пов'язують із обрядовим танцем, який українські дівчата традиційно виконували навесні, заряджаючи своїми рухами землю. Найчастіше символ безконечника можна зустріти на вишивках Гуцульщини, Волині, Київщини, Кубані та Полтавщини. Меандрові візерунки часто прикрашали саме чоловічі сорочки, символізуючи на них силу і життєву енергію.

Ключі

- Вишивальниці різних регіонів України називають цей символ по-різному: на Поділлі кажуть "гесики", на Наддніпрянщині "ключі", в інших місцях "вужі", "s-мотиви". За формою цей знак – половина вісімки (8). Тому йому приписують трактування як "шлях до досконалості". Символ S – хвиляста лінія. Це знак земних "важких" вод (відмінних від небесних), материнської вологи Землі. Знак води, яка дає життя урожаю. Одяг із "ключовими" символами здатен оберігати енергетику людини в

Хрест

- Хрест (зокрема різні його модифікації) – один із найпоширеніших знаків у світовій культурі загалом. Він багатогранний і невичерпний та, на відміну від кола і квадрата, символізує ідею центричності, а не розмежування простору.

Цікаво, що прямий хрест – це символ Сонця. Косий хрест – Місяця. Відомо, що ще у дохристиянські часи хрест служив оберегом від злих духів. Перехрещення двох ліній символізувало зустріч Земного з Небесним. Хрест означає також гармонію чотирьох стихій: вогню, води, землі і повітря.

Хрест

гічк

Вишиванки на модних подіумах

- До світу великої моди українські етнічні мотиви почали «просочуватись» ще з 2012 року, коли законодавці стилю «Dolce&Gabbana» та «Valentino» додали до своїх суконь вишивані елементи.
- Після цього літня колекція відомих модельєрів Alberta Ferretti та Isabel Marant просто мусила ввібрати в себе українські етнічні мотиви. Завдяки великій моді вишиванки тепер добре відомі у світі. Цьому посприяв і концерт Мадонни в Києві, до якого був приурочений захід «Вишиванка для Мадонни». Тож не дивно, що в 2014 році в Чикаго дуже добре прийняли показ колекції Оксани Караванської, яка інтерпретувала традиційні візерунки на сучасний лад. Використавши різноманітну техніку, дорогі тканини та цікаві модельні рішення, український дизайнер змогла зробити вишиванку мультинаціональною. Взагалі, 2014 рік пройшов під егідою знайомства світу з українськими традиціями – Віта Кін також представила свою колекцію вишиванок. Вона поєднала етнічні мотиви зі стилем одягу 70-х років, що дозволило зробити акцент на легкості та розслабленості образів.

Осіння колекція «Dolce&Gabbana» 2012

•

Популярність вишиванок серед українських зірок

- Багато українських співачок та акторок ,полюбляють носити вишиванки серед яких:Тіна Кароль,Ольга Сумська , Джамала та багато інших.

Вишиванки у сьогоденні

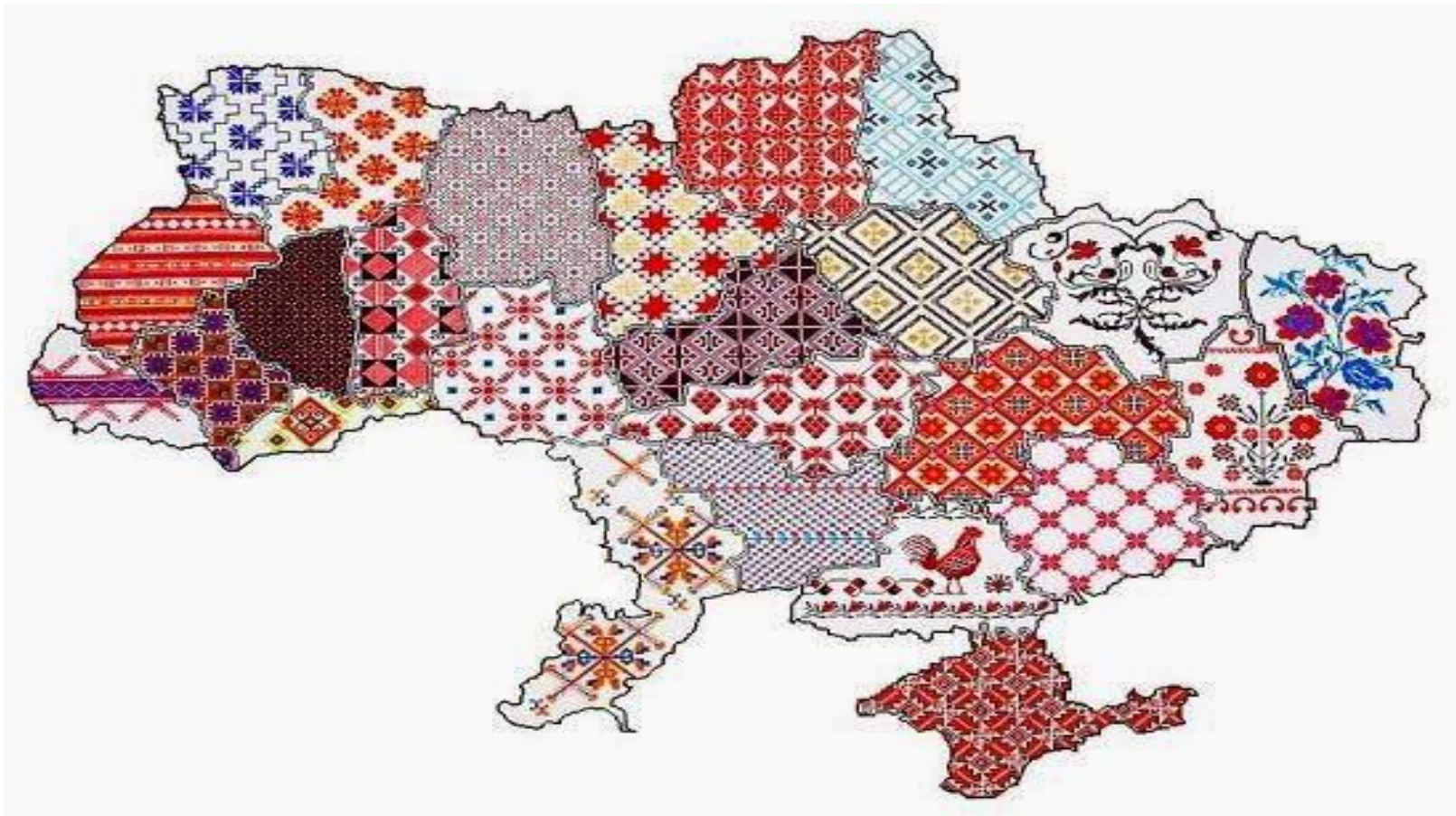
- Україна продовжує фігурувати в новинах іноземного телебачення. Все більше людей далекого зарубіжжя можуть вказати на мапі розташування нашої країни. Саме зростаюча популярність нашої Вітчизни і надихнули модний дім «Valentino» додати до весняно-літньої колекції 2015 й українські етнічні мотиви. Жакети, плаття та сорочки, прикрашені вишитими орнаментами, від італійського модельєра стали трендом літа 2015 за версією відомого журналу Vogue. [Жіночі вишиванки](#) просто мусять буди в гардеробі всіх, хто слідкує за модою!

Весна-літо 2015 від valentino

Вишивана моя Україна

- Щоб ознайомитись з вишивкою різних місцевостей України розглянемо карту

Український Стрій

- **Український стрій** — народний одяг, що містить елементи з автентичними особливостями українського народу. Характерною рисою традиційного українського одягу є надзвичайна мальовничість, яка відбиває високий рівень культури виробництва, володіння багатьма видами й техніками опорядження та оздоблення. Водночас народному одягу притаманна значна варіативність.
- Найбільш помітними були відмінності у костюмі, що побутував на Лівобережжі та Правобережжі, Слобожанщині та Поділлі. Це ж стосується й традиційного одягу населення Подністров'я, Карпат, Полісся та Півдня України. Регіональною специфікою були позначені передусім матеріали для одягу; конструктивні, технологічні і декоративні прийоми його створення; способи виробництва окремих деталей: головних уборів, взуття, прикрас; колорит, техніка та мотиви орнаментики — особливо сорочок і поясного одягу, які майже до кінця XIX ст. зберігали давні локальні особливості, а також способи носіння і об'єднання всіх елементів одягу в повний, завершений комплекс вбрання. *Дівоче святкове вбрання, початок XX століття*

(Черкаська область, Черкаський район)

(Івано-Франківська область, Городенківський район)

(Київська область, Києво-Святошинський район).

1

2

3

Українське вбрання з усіх куточків України

1 Чернігівська область

2 Львівська область, Яворівський район

3 Вінницька область, Крижопільський р-н.

4 Волинська область, Ратнівський район

5 Рівненська область, Сарнинський район

4

5